

Jönköping den 17 februari 2017

Socialdepartementet

FSS yttrande över ”Ökad insyn i välfärden” (SOU 2016:62)

Svar på remiss från Socialdepartementet, dnr: S2016/06178/FS

FSS värnar om offentlighetsprincipen och ser insyn, meddelarfrihet och efterforskningsförbud som viktiga delar i ett demokratiskt, hållbart och jämlikt samhälle.

Trots det så ställer sig FSS tveksam till utredningens förslag om att ändra i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) så att enskilda juridiska personer som bedriver offentligt finansierad verksamhet inom angivna områden enligt skollagen, hälso- och sjukvårdslagen, socialtjänstlagen, LVM, LVU, LSS och assistansersättning enligt 51 kap. socialförsäkringsbalken ska tillämpa offentlighetsprincipen.

FSS menar att det är det offentliga, företrätt av de folkvalda församlingarna och dess nämnder, förvaltningar och myndigheter, som är företrädarna för den offentliga verksamheten och som ska kunna granskas och ställas till svars av medborgare och media. Genom att låta offentlighetsprincipen tillämpas av juridiska personer som bedriver offentligt finansierad verksamhet så uppstår i praktiken en utökad privatisering av den offentliga verksamheten då det som idag åligger myndigheten ska utföras av företag som bedriver verksamhet inom nämnda områden.

FSS anser att insynen i den verksamhet som är offentligt finansierad och bedrivs av juridiska personer i tillräcklig grad kan säkerställas genom 3 kap. kommunallagen, avtal, tillståndsgivning och tillsyner. Genom att arbeta med föreskrifter och allmänna råd om hur avtal ska/kan formuleras, skärpning av villkor runt tillståndsgivning och tydligare reglering av tillsyner så kan man åstadkomma en ökad insyn i välfärden med mer flexibla åtgärder än det som utredningen nu föreslår.

FSS ser en betydande risk för att många företag inom de berörda välfärdsområdena kommer att ha svårigheter att upprätthålla den kompetens som krävs för tillämpningen av offentlighets- och sekretesslagen. Det finns också en betydande risk för att förslaget ökar den administrativa bördan för berörda företag och utgör därför ett betydande hinder för framförallt småskaliga aktörer att etablera sig och bidra till utvecklingen av välfärden.

Sammanfattningsvis så bedömer FSS att den ökade insyn som faktiskt kommer att bli fallet inte står i proportion till de ovan angivna negativa konsekvenser som förslaget innebär.

FSS tillstyrker i övrigt utredningens förslag om att meddelarfrihet och meddelarskydd ska tillämpas inom de områden som berörs i utredningen.

För Föreningen Sveriges socialchefer

Karl Gudmundsson, ordförande

Föreningen Sveriges socialchefer är en partipolitiskt obunden förening som verkar för utveckling av den svenska välfärdsmodellen. Vi arrangerar årligen den socialpolitiska konferensen Socialchefsdagarna. Läs mer på socialchefer.se och socialchefsdagarna.se